

Tjänsteskrivelse

Diariennr: MH-2025-133

Medborgarförslag

Förbättrad tolkning och hantering av alkohollagen för att underlätta temporära alkoholtillstånd vid evenemang i Bräcke kommun

AVSÄNDARE:

Bygg- och miljönämnden

Handläggare: Linn Saltsidis

E-post: linn.saltsidis@bracke.se

Bräcke
kommun

Ånge
kommun

Dnr: MH-2025-133

Handläggare: Linn Saltsidis
bygg-miljonamnden@bracke.se

Datum
2025-02-26

Medborgarförslag: Förbättrad tolkning och hantering av alkohollagen för att underlätta temporära alkoholtillstånd vid evenemang i Bräcke kommun

Den 19 september 2024 inkom ett medborgarförslag som föreslår att kommunen ska tolka och hantera alkohollagen på ett sätt som ska underlätta temporära alkoholtillstånd vid evenemang i kommunen.

Bygg- och miljöförvaltningen övertog ansvaret för tillståndsgivning av serveringstillstånd under 2023 och har sedan dess arbetat med att ta fram tydliga riktlinjer, användarvänliga e-tjänster och uppdatera kommunens hemsidor. En handläggare arbetar heltid med tillstånd och tillsyn inom alkohol och tobak och finns tillgänglig för vägledning och att svara på frågor. Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att arbetet med serveringstillstånd är lagstyrt och det går inte att förändra den processen.

Förslag till beslut

Medborgarförslaget avslås.

Lagrum

Alkohollag (2010:1622)

Beslutsmotivering

Sedan 1 januari 2023 har den gemensamma bygg- och miljönämnden i Bräcke och Ånge kommun ansvar för handläggning, tillstånd och tillsyn gällande serveringstillstånd. I och med den omorganisering som gjordes har ett aktivt arbete skett med att uppdatera rutiner, arbetssätt och styrdokument.

Vid varje ansökan som inkommer provas dessa individuellt, besluten ska vara objektiva, rättssäkra och inte diskriminerande.

Alkohollagen (2010:1622) är en skyddslagstiftning som finns till för att begränsa alkoholens negativa påverkan på människor och miljö. Detta betyder också att denna skyddslagstiftning som värnar om människors hälsa har företräde gentemot det företagspolitiska och näringspolitiska.

Prop. 2009/10:125 framhåller att lagen är en viktig del av folkhälsopolitiken och att tillståndsgivning ska ske restriktivt för att minimera alkoholens skadeverkningar.

En del i alkohollagen är att visa på personlig lämplighet och enligt 8 kap 12 § alkohollagen ska sökande visa sig ha de kunskaper om denna lag och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningsenligt sätt utöva serveringsverksamheten. Av alkohollagen framgår att servering av alkoholdrycker är en socialt ansvarsfull uppgift. För att få tillstånd till en sådan servering måste därför sökanden uppfylla högt ställda krav på lämplighet (prop. 1994/95:89 s. 102 f. och prop. 2009/10:125 s. 95).

Utveckling och vägledning

I Bräcke och Ånge kommuns riktlinjer för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och tobaksliknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med receptfria läkemedel uppdaterade 2024 finns tydlig information vad som krävs för att ansöka om de olika typer av serveringstillstånd som finns. En punktlista redovisar vilka handlingar som ska inkomma med ansökan. Riktlinjerna beskriver att kommunen ska, enligt 5 § alkoholförordningen, fatta beslut inom fyra månader efter att en komplett ansökan har inkommit. Kommunen eftersträvar en effektivare handlägningsprocess än vad alkoholförordningen ger utrymme för och har en handläggningstid på 1 månad för tillfälliga serveringstillstånd från att ansökan är komplett. Bräcke och Ånge kommuns hemsida ses regelbundet över och ger information om ansökningsprocessen och visar kontaktuppgifter.

Förenklad ansökningsprocess

Sedan 2023 finns e-tjänster för ansökan om serveringstillstånd, som steg för steg går igenom ansökan och vilka handlingar som ska bifogas. Detta har lett till en enklare ansökningsprocess.

Informationsmöten och utbildning

Regelbundna tillsynsbesök erbjuder möjlighet till dialog med tillståndshavare och årliga informationsbrev skickas ut. Ett arbete pågår med att erbjuda utbildningsmomentet ansvarsfull alkoholservering. Möjligheten att boka möten med handläggare för frågor finns. Frekvent tillsyn bidrar till ökad kunskap för tillståndshavare.

Tydlig kommunikation

Bräcke och Ånge kommuns hemsidor ger en sammanfattande redovisning av ansökningsprocessen och länkar vidare till betydelsefull information. Riktlinjerna beskriver handläggningstider och finns tillgänglig tillsammans med beslutade taxor på kommunens hemsida. Länkar till relevant information i ansökningsprocessen skickas vanligtvis ut direkt till sökande vid kontakt med handläggaren per e-post eller telefon.

Support och rådgivning

I dagsläget finns handläggare som arbetar med alkohol och tobaksfrågor på heltid. Handläggare finns tillgänglig för att boka in möten, har snabb svarsfrekvens på e-post och öppen telefonid. Alkohollagen är en ramlag och vid situationer där det är extra svårt att tolka lagen finns länsnätverk som utnyttjas för att utbyta tankar kring lagstiftningen. Det gör att tolkningen är likartad i länets kommuner.

Sammanfattande bedömning

Alkohollagen är en viktig skyddslagstiftning eftersom den främst syftar till att skydda folkhälsan och upprätthålla den allmänna ordningen. Denna inriktning gör att lagen har

företräde framför näringspolitiska intressen, såsom fri konkurrens och företagsekonomisk vinning. Lagstiftningen är restriktiv och bygger på ett folkhälsopolitiskt perspektiv där alkohol ses som en riskfylld produkt som kan orsaka skador på individ- och samhällsnivå.

Bedömningen görs att arbetet med serveringstillstånd är lagstyrt och det går inte att förändra den processen.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser om beslut blir enligt förslag.

Barnkonsekvensanalys

Alkohollagen (2010:1622) är viktig ur ett barnperspektiv eftersom den bidrar till att skydda barn och unga från alkoholen negativa effekter, både direkt och indirekt. Barn är särskilt sårbara för alkoholen skadeverkningar, och lagens restriktiva reglering av försäljning, marknadsföring och servering syftar till att minska deras exponering och skydda deras uppväxtmiljö.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse 2025-02-26

Medborgarförslag: Förbättrad tolkning och hantering av alkohollagen för att underlätta temporära alkoholtillstånd vid evenemang i Bräcke kommun, 2024-09-19

Expediering

Förslagsställaren

Linn Saltsidis

Alkohol- och tobakshandläggare

Pär-Robert Liljefjäll

Förvaltningschef